

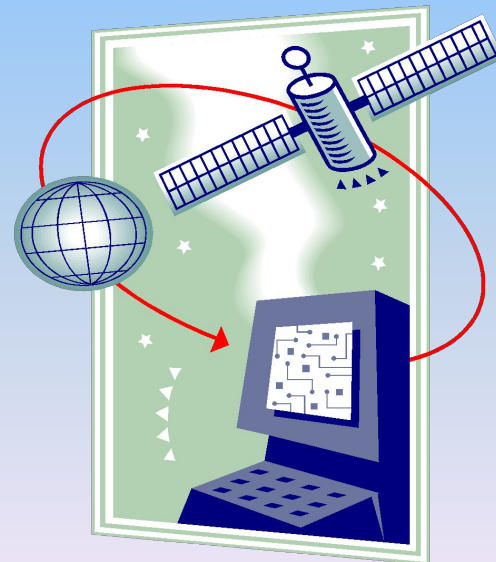
Ақпараттық технологиялар – қоғам дамуының қозғаушы күші

Қоғамды ақпараттандыру

Ақпараттандыру – әлемдегі қазіргі тоқырауға қарамастан тоқтаусыз дамып келе жатқан экономиканың бірден-бір саласы. Бұл ақпаратты тиімді пайдаланудың арқасында өндірісте энергияны, еңбекті, шикізатты барынша аз жұмсап, үнемдеудің нәтижесінде болса керек.

Ақпарат – адамзаттың дамуы барысында еш тозбайтын, қайта жаңа сапаға өтіп, молайып отыратын өнімнің айрықша түрі.

Ақпараттандыру – қазіргі қоғамды басқару мақсатында жүзеге асырылуы тиіс іргелі іс-шаралар жүйесі. Бұл қазіргі қоғам дамуындағы ең қажетті де кезек күттірмес мәселе.

Қоғамды компьютерлендіру

Қоғамды компьютерлендіру кезеңінде әсіресе компьютерлердің техникалық базасын жаңалау мен енгізуге күш салынады. Бұл ақпараттың сапалы жинақталуы мен өңделуіне тиімді жағыдай жасайды.

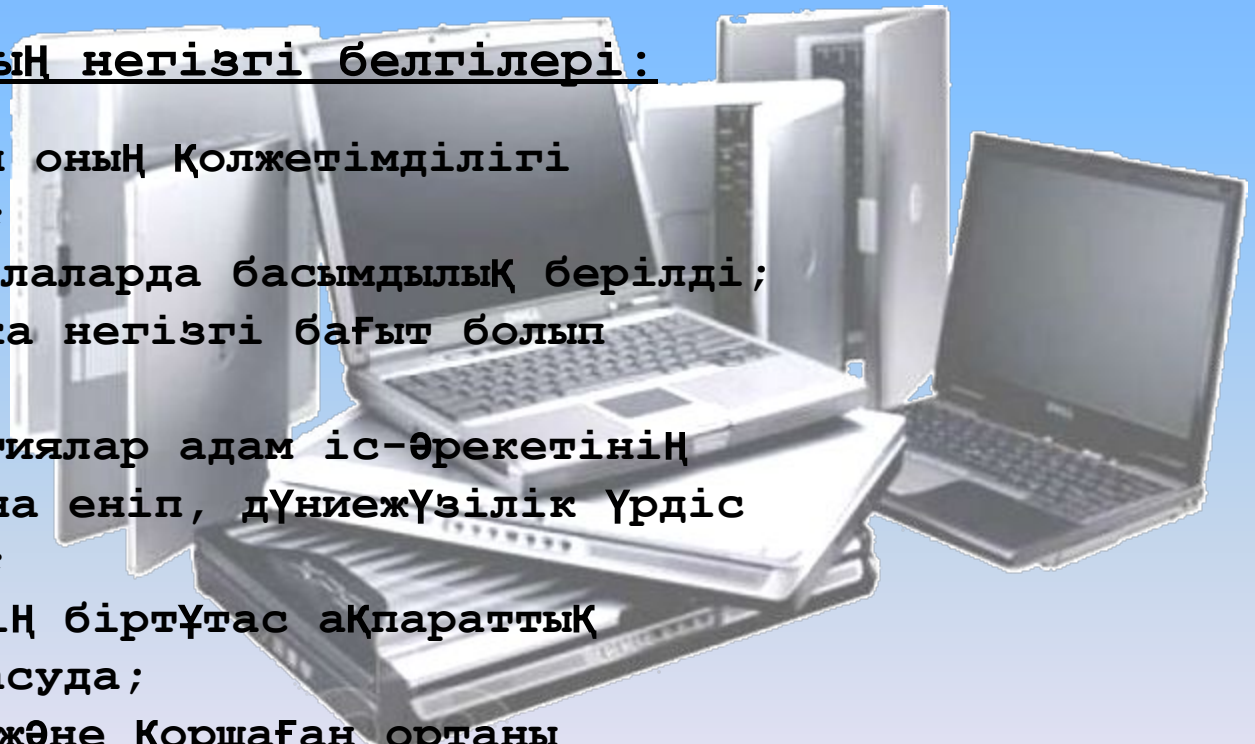

Ақпараттық қоғам

Компьютерлік техниканың және ақпараттық технологиялардың жедел дамуы ақпараттың түрлерін кеңінен пайдаланатын қоғамның қалыптасуына алып келді. Бұл – **ақпараттық қоғам**.

Ақпараттық қоғамның негізгі белгілері:

- Ақпарат тасқыны мен оның қолжетімділігі сәйкестендірілді;
- Ақпаратқа барлық салаларда басымдық берілді;
- Ақпараттық экономика негізгі бағыт болып айқындалды;
- Ақпараттық технологиялар адам іс-әрекетінің барлық салаларына еніп, дүниежүзілік үрдіс болып қалыптасты;
- Адамзат өркениетінің біртұтас ақпараттық кеңістігі қалыптасуда;
- Қоғамды басқарудың және қоршаған ортаны қорғаудың ақпараттық-адамгершіліктік қағидалары орнатылуда.

Ақпараттық мәдениет

Ақпараттық мәдениет – ақпаратпен жүйелі түрде жұмыс істей білу және оны іздеп табу, өңдеу, тасымалдау үшін жаңа компьютерлік ақпараттық технологияларды, техникалық құрал-саймандар мен әдістерді пайдалана білу.

Ақпарат ағынында еркін бағыт-бағдар тауып өмір сүру үшін қазіргі адам ақпараттық мәдениетке ие болуы тиіс. Ол жалпы мәдениеттің қазіргі ажырамас негізгі бөлігі болып саналады. Ақпараттық мәдениет адамның өлеуметтік табиғатымен байланысты. Ол адамның түрлі жасампаздық қабілеттерінің өнімі болып табылады және әр түрде байқалады:

Ақпараттық мәдениеттің байқалуы

- Техникалық құралдарды қолдану дағдыларымен;
- Өз қызметінде компьютерлік ақпараттық технологияларды пайдалану қабілетінен;
- Түрлі көздерден ақпарат ала білуі: БАҚ-тан ғана емес, электрондық коммуникациялық құралдардан да, оны түсінікті түрде тиімді пайдалана білуі;
- Ақпаратты талдап, сараптау әдістерін меңгергендігімен;
- Ақпараттың әр түрімен жұмыс істей білу дағдыларымен;
- Өз қызмет саласындағы ақпарат ағынының ерекшеліктерін жақсы білуімен.

Ақпараттық процестер

Ақпараттық процестер – ақпаратты іздеу, жинақтау, өңдеу, сақтау және тасымалдау әрекеттері.

Ақпараттық процесс – ақпаратпен жүргізілетін әрекеттер тізбегі (деректер түрінде, мәліметтер, идеялар, болжамдар, теориялар, бұл әрекеттер белгілі бір нәтижелерге жету үшін жасалады. Ақпараттық процестердің негізгі нысаны және өнімі – ақпарат. Ақпараттық процестер әрқашан белгілі бір жүйелерде жүреді (Қоғамдық, әлеуметтік, техникалық, биологиялық және т.б.).

Ақпараттық процестер

- бұл ақпаратты түрлендіруге байланысты кез-келген процестер.

Ақпаратты жасау
Ақпаратты өңдеу

Ақпаратты іздеу

Ақпаратты
кодтау

Ақпаратты сақтау

Ақпаратты
тасымалдау

Ақпараттық қызмет

Ақпараттық қызмет – ақпаратты өңдеу және тасымалдау қызметі. **Ақпаратты өңдеу шаралары** – ақпаратты өңдеп, тасымалдауға, яғни ақпараттық қызмет көрсетуге арналған техникалық құралдарды жасау және дайындау.

Ақпараттық өнімдер

Ақпараттық өнім – рәсімделген, пайдаланушының қажетіне сай тауар түрінде құжатталып дайындалған ақпарат. Бағдарламалар, деректер қоры және басқа да сұранысқа ие нысандар ақпараттық өнім деп саналады.

Ақпараттық өндіріс

Ақпараттық өндіріс – ақпараттық технологияларды пайдаланып ақпараттық тауарлар мен қызметтерді өндіру. Ақпараттық өндіріс есептегіш техника мен ақпаратты да өндіреді.

Ақпараттық технологиялар

Ақпараттық технология деген нақты техникалық және бағдарламалық құралдардың жиынтығы, оның көмегімен біз өміріміз бен қызметтің барлық салаларында түрлі ақпараттарды өңдеу амалдарын орындай аламыз. Ақпараттық технологияны басқаша **компьютерлік технология** немесе **қолданбалы информатика** деп атайды.